

ПРОТОКОЛ №03

Засідання методичної ради від 02.01.2025

Голова – Алла Михайлівна Борисенко
Секретар – Наталка Григорівна Брянцева
Присутні – 7

Порядок денний:

- 1 Про результати моніторингу якості викладання предметів за I семестр 2024/2025 навчального року.
2. Про шляхи формування ключових компетентностей учнів НУШ.
Компетентнісний підхід – основа освітнього процесу в Новій українській школі.
3. Майстерка «12 м'яких навичок, важливих для життя, та як їх розвинути».

1. Слухали:

Борисенко А.М., заступника директора з навчально-виховної роботи, яка повідомила, що відповідно до наказу Міністерства освіти та науки України від 16.01.2020 №54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 за №154/34437, Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освіти, річного плану роботи закладу та з метою моніторингу результатів навчання учнів, із 15 по 20 грудня проведено моніторинг якості викладання навчальних предметів за I семестр 2024/2025 навчального року. Моніторингом були охоплені 28 навчальні предмети (Виступ додається).

Ухвалили:

1. Якість викладання навчальних предметів у I семестрі 2024/2025 навчального року визнати задовільно.
2. Вказати вчителям на найнижчий якісний показник з предмету та вчителям на найнижчий середній бал з предмету у класах.
3. Вчителям 5-11 класів:
  - 3.1. Ознайомитись із результатами моніторингу навчальних предметів за I семестр 2024/2025 навчального року на спільному Гугл-дискі, у розділі «Моніторинг». До 05.01.2025
  - 3.2. Враховувати результати моніторингу при складанні календарно-тематичного планування на II семестр 2024/2025 навчального року. До 10.01.2025
  - 3.3. Опрацювати, повторно, з учнями вимоги програм, критерії, правила, процедури оцінювання. До 16.01.2025
  - 3.4. Провести індивідуальні, групи консультування, заняття з предмету з метою надолуження освітніх втрат і розривів у канікулярний час. До 20.01.2025

3.5. Передбачати, в поурочних планах, різнорівневі завдання для учнів із початковим та високим рівнями знань, час на повторення вивченого матеріалу.

3.6. Ознайомити учнів із результатами моніторингу

За – 7, проти – 0, утримались – 0.

2.Слухали:

Борисенко А.М., заступника директора з навчально-виховної роботи, про шляхи формування ключових компетентностей учнів нашої української школи. Компетентнісний підхід – основа освітнього процесу в Новій українській школі». Як зазначає Державна служба якості освіти: «Компетентнісне навчання спрямоване на роботу з інформацією та опанування учнями компетентностей, умінь і навичок, які допомагають їм бути успішними, конкурентними та цінними на ринку праці». Важливою частиною компетентнісного підходу є співпраця між учнями та вчителем, ведення діалогу та застосування формального оцінювання під час викладання будь-якого навчального предмета. (виступ додається).

Виступили:

Притула К.В., голова професійної спільноти естетично-гуманітарного напрямку, повідомила що компетентнісне навчання – це поєднання знань, умінь та цінностей. Лише в комплексі це дає результат. Знання в цьому випадку – засіб формування умінь. Адже недостатньо просто засвоїти окремі знання й уміння, важливо навчитись їх застосовувати як у типових, так і в нестандартних, нових для дитини ситуаціях. Це дає змогу сформувати ціннісне ставлення до цих знань, навчитись адаптуватись та шукати шляхи ухвалення рішень у різноманітних ситуаціях. Викладання нової теми за компетентнісного навчання ґрунтується на проблемному та діяльнісному підходах. Такий шлях до розкриття теми довший, але і значно дієвіший. Так учитель формує в учнів не тільки предметні знання та уміння, а і ключові компетентності та наскрізні вміння (м'які навички).

Компетентнісне навчання – це підхід до навчання, де акцент ставитися на розвиток ключових компетентностей учнів, необхідних для успішної діяльності в сучасному світі. Це навчання передбачає гармонійне поєднання знань, умінь та навичок. Воно дає знання для формування практичних умінь учнів. Слід зазначити, що кожен урок має бути пов'язаний із життєвими ситуаціями. Математична компетентність потрібна в різноманітних життєвих обставинах, соціальна компетентність особистості дає змогу охопити різні сфери людської діяльності: навчальну, професійну, взаємодію з людьми.

Ухвалили:

1. Педагогічним працівникам постійно працювати над формуванням ключових компетентностей учнів.
2. На уроках педагогічним працівникам застосовувати різні сучасні підходи до навчання учнів, включаючи компетентнісні завдання.

За – 7, проти – 0, утримались – 0.

3.Слухали:

Матюху О.С., практичного психолога , яка ознайомила присутніх із 12 м'якими навичками, важливими для життя, та вчила як їх розвинути.

Ухвалили:

1. Постійно дотримуватися дванадцяти м'яких навичок важливих для життя.
2. Ознайомити з важливими навичками учнів та вчити їх розвивати.

За – 7, проти – 0, утримались – 0.

Голова методичної ради
Секретар

Алла БОРИСЕНКО
Наталка БРЯНЦЕВА

Про результати моніторингу якості викладання предметів за I семестр 2024/2025 навчального року

Відповідно до наказу Міністерства освіти та науки України від 16.01.2020 №54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10 лютого 2020 за №154/34437, Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освіти, річного плану роботи закладу та з метою моніторингу результатів навчання учнів, із по грудня проведено моніторинг якості викладання навчальних предметів за I семестр 2024/2025 навчального року. Моніторингом були охоплені 28 навчальні предмети, що викладаються у 5-11 класах.

Навчальні предмети	Класи	Кількість учнів	Високі	Достатні	Середні	Початкові	Середній показник навченості I семестр	Порівняння.. Середній показник навченості I семестр	Якісний показник за I семестр	Порівняння. Якісний показник за I семестр
Українська мова	5-11	118	14	45	43	16	6,7	7,3	52	86
Українська література	5-11	118	27	47	33	11	7,3	7,7	54	71
Англійська мова	5-11	118	10	41	55	14	6,5	7,7	52	57
Зарубіжна література	5-11	118	14	46	29	17	7,1	7,2	63	63
Історія України	5,7-11	117	17	40	49	11	6,6	7	51	56
Всесвітня історія	6-11	86	14	31	34	7	6,8	7	55	57
Основи правознавства	9,11	31	8	13	9	1	8,2	6,7	70	62
Мистецтво	8-9	37	15	4	9	9	7,2	6,8	52	49
Музичне мистецтво	5-7	52	22	30			9,3	9,7	100	100
Образотворче мистецтво	5-7	51	16	25			8,6	9	100	100
Математика	5-6-10-11	60	3	21	29	7	5,9	7	58	56
Алгебра	7-9	58	6	22	27	3	6,2	6,3	46	47
Геометрія	7-9	57	7	17	29	4	6	6,9	40	52
Пізнаю природу	5-6	31	8	14	9		8	8,5	70	94
Біологія	7-11	86	13	44	28		7,4	8,9	71	88

Географія	6-11	98	20	38	26	17	6,9	7	59	61
Фізика	7-11	86	15	38	29	4	7,2	7,1	64	64
Хімія	7-11	87	18	52	15	2	8,2	7,3	85	69
Трудове навчання	8-9	37	22	11	4		9,3	8,6	91	93
Технології	5-7 10-11	80	32	28	4	3	9,3	9,4	93	98
Інформатика	5-11	118	36	46	28	7	7,8	9,6	69	78
Основи здоров'я	8-9	27	34	48	6		9,4	7,5	95	78
Здоров'я та безпека	5-7	51	19	28	4		8,6	9,3	93	100
Фізична культура	5-11	104	87	17			9,9	9,9	100	98
Етика	6	12	5	7			9	9,1	100	100
Фінансова грамотність	11	8	2	6			8	8,3	100	78
Громадянська освіта	10	21	5	7	6	3	6,6	10	57	100
Моя Черкащина	8	14	8	6			9,4		100	

У порівнянні з I семестром 2023/2024 навчального року:

- якісний показник підвищився із основ правознавства, мистецтва, математики хімії, основ здоров'я, фізичної культури, з фінансової грамотності на 22%;
- залишився незмінним із зарубіжної літератури - 63%, фізики – 64%, , етики, музичного та образотворчого мистецтва – 100%;
- знизився із інших предметів, суттєво знизився якісний показник із української мови на 34%, української літератури на 17%, англійської мови – 5%, пізнаємо природу-24%, біології-17%, інформатики- 9%, алгебри- 1%, геометрії- 12% .

Середній показник навченості:

- підвищився з основ правознавства на 1,5 бала, мистецтва на 0,4 бала, хімії на 0,9 бала, трудового навчання на 0,7, основ здоров'я на 0,9 бала;
- знизився із української мови на 0,6 бала, англійської мови на 1,2 бала, математики на 1,1 бала, алгебри, географії, технологій, зарубіжної літератури на 0,1 бала, геометрії на 0,9 бала, української літератури, історії України, музичного та образотворчого мистецтва на 0,4 бала, інформатики на 0,8 бала.

Найвищі результати за I семестр - з образотворчого та музичного мистецтва, фізичної культури, етики, фінансової грамотності – 100%, середній показник навченості з основ правознавства, біології, хімії, пізнаємо природу, основ здоров'я, безпеки, технологій, трудового навчання – якісний показник від 70 до 95%, найвищий середній показник навченості – 9,9 бала з фізичної культури.

РІШЕННЯ:

1. Якість викладання навчальних предметів у I семестрі 2024/2025 навчального року визнати задовільно.
2. Вказати вчителям на найнижчий якісний показник з предмету та вчителям на найнижчий середній бал з предмету.
3. Вчителям закладу:
  - 3.1. Ознайомитись із результатами моніторингу навчальних предметів за I семестр 2024/2025 навчального року на спільному Гугл-дисківі, у розділі «Моніторинг». До 05.01.2025
  - 3.2. Враховувати результати моніторингу при складанні календарно-тематичного планування на II семестр 2024/2025 навчального року. До 10.01.2025
  - 3.3. Опрацювати, повторно, з учнями вимоги програм, критерії, правила, процедури оцінювання. До 16.01.2025
  - 3.4. Провести індивідуальні, групи консультування, заняття з предмету з метою надолуження освітніх втрат і розривів у канікулярний час. До 20.01.2025
  - 3.5. Передбачати, в поурочних планах, різнорівневі завдання для учнів із початковим та високим рівнями знань, час на повторення вивченого матеріалу. Постійно
  - 3.6. Ознайомити учнів із результатами моніторингу До 25.01.2025

Про шляхи формування ключових компетентностей учнів НУШ. Компетентнісний підхід – основа освітнього процесу в Новій українській школі»

Освіта, яка не вчить жити успішно в сучасному світі, не має ніякої цінності. Кожен із нас приходить у життя із природженою здатністю жити щасливо і успішно. А ми повинні збагатити цю здатність знаннями і навичками, які б допомогли нам реалізувати її якомога ефективніше.

Р. Т. Кіосакі

Новітнє суспільство висуває до освіти нові вимоги, однією з яких є формування особистостей, що спроможні ухвалювати неординарні рішення й ефективно налагоджувати взаємини у швидкоплинній реальності. Активність, самостійність, творчість, здатність адаптуватися до стрімких змін — ці риси особистості, характерні для наших учнів, дуже важливі на сучасному етапі історичного розвитку, а їх формування потребує реалізації нових підходів до процесу навчання. Сучасний випускник має бути конкурентоспроможним на ринку праці, усебічно освіченим, здатним знайти вихід з будь-якої ситуації та зважитися на відповідне рішення. Тому в умовах реформи середньої освіти особливого значення набуває проблема вдосконалення технології навчання. Зміни, що відбуваються в суспільстві, зумовили пошук нових освітніх концепцій. Нині випускники потребують не тільки ґрунтовних знань із предметів, а й високого рівня розвитку різних типів компетентностей.

На сучасному етапі в Україні компетентнісний підхід визнано одним із напрямків модернізації освіти. Готовність українських педагогів запровадити компетентнісний підхід у системі освіти задекларовано в основних освітніх документах. Так, у Концепції НУШ формування основних компетентностей особистості – життєвої, соціальної, загальнонаукової, загальнокультурної, технологічної, комунікативної і цифрової – визначається як одне з головних завдань сучасної школи України.

Відповідно до вимог нового Державного стандарту початкової, базової та повної загальної середньої освіти сучасна парадигма національної освіти в Україні ґрунтується на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів, що реалізовані в освітніх галузях і відображені в результативних складових змісту початкової, базової і повної загальної середньої освіти. При цьому особистісно зорієнтований підхід до навчання забезпечує розвиток академічних, соціокультурних, соціально-психологічних та інших здібностей учнів, а компетентнісний підхід сприяє формуванню ключових і предметних компетентностей. Отже, в умовах модернізації змісту національної освіти в Україні, пошуку нових освітніх парадигм, орієнтованих

на розвиток всебічно освіченої, творчої особистості, особливого значення набуває реалізація в педагогічній практиці сучасної школи саме компетентісного підходу.

Таким чином, сучасна освіта, визначає переміщення акцентів з накопичення обсягу знань на цілеспрямований розвиток ключових і предметних компетентностей як інтегрованої якості особистості.

Такий концептуальний підхід визначає актуальну проблему проектування креативних педагогічних моделей різних типів. Предметна компетенція реалізується на різних рівнях, тобто включає різні розумові операції (аналітичні, критичні, комунікативні), а також практичні вміння. Головною при цьому стає орієнтація на задоволення потреб і культурних запитів особистості, пов'язаних із практичною діяльністю, духовним життям, комунікативними інтересами.

На підставі такого підходу процес підвищення якості змісту освітнього процесу, який ґрунтується на компетентісному підході, необхідно розглядати у світлі освіти як інноваційну форму організації освітнього середовища, в основі якого лежить комплексний характер діяльності дитини в умовах активної взаємодії з оточуючим середовищем.

Традиційна освітня парадигма поступилася місцем новій, в основі якої – формування життєвої компетентності школяра, що передбачає мобільність знань, гнучкість методів і критичність мислення, тобто здатність використовувати наявні знання та вміння на вищому рівні, переносити їх у різні ситуації, застосовувати практично, робити правильні висновки. Отже, актуальність проблеми компетентісного підходу до підвищення якості змісту освітнього процесу визначається, по-перше, пріоритетними напрямками державної політики в галузі освіти в Україні, реалізацією нового Державного стандарту початкової та базової середньої освіти; по-друге, ключовим завданням сучасної вітчизняної освіти – формування компетентної особистості.

Актуальним стало створення умов для реалізації процесів самовиховання, самовдосконалення, самореалізації особистості, набуття нею досвіду діяльності, яка дозволяє ефективно гармонізувати своє власне я з потребами суспільства.

Формування життєвої компетентності учня, навчання життєвих навичок виходять сьогодні на рівень пріоритетних у нашому навчальному закладі. І саме компетентісно спрямована освіта передбачає внесення суттєвих змін у змістовий, виховний, управлінський, методико-технологічний аспекти діяльності сучасної української школи, отже, і нашого закладу.

Під поняттям «компетентісний підхід» ми розуміємо спрямованість навчально-виховного процесу на формування та розвиток ключових (базових, основних) і предметних компетентностей особистості. Компетентісний підхід скеровує освіту на формування цілого набору компетентностей (знань, умінь, навичок, ставлень тощо), якими мають оволодіти учні під час навчання в закладі. Ми поступово відійшли від традиційної системи освіти, яка акцентувала основні зусилля на набуті знань, умінь і навичок і формувала знаннєвий підхід до навчання. Компетентісний підхід переміщує акценти з процесу накопичення нормативно визначених знань, умінь і навичок в площину формування й розвитку в учнів здатності практично діяти і творчо застосовувати набуті

знання і досвід у різних життєвих ситуаціях. При цьому ми формуємо у випускника ключові компетентності для успішної діяльності в сучасних умовах життя.

Ми вважаємо, що одним із шляхів оновлення змісту освітнього процесу й узгодження його з актуальними потребами суспільства, інтеграцією в міжнародний освітній простір є усвідомлення необхідності формування соціального замовлення суспільства на інноваційну компетентну особистість, здатну до творчого перетворення в сучасних умовах. Це стане основою, по-перше, для формування у дитини системи неперервного навчання протягом усього життя, по-друге, орієнтації змісту навчальних програм на придбання ключових компетентностей і на створення ефективних механізмів їх упровадження.

Виходячи з цих концептуальних положень, ми визначили основні завдання компетентісно зорієнтованої освіти у закладі, які покликані підвищити якість змісту освіти.

Компетентнісне ставлення особистості до життя означає потребу в самопізнанні, саморегулюванні в різних видах творчої діяльності, уміння об'єктивно розв'язувати життєві проблеми. Відомо, що складовими успішної людини є освіченість, культура, соціальна адаптація та творча самореалізація. Саме на формування цих якостей спрямований компетентнісний підхід у навчанні.

Вчителі, крокуючи в ногу з часом, усвідомлюють, що:

- **головним є не предмет, якого вони навчають, а особистість, яку вони формують;**
- **будь-яка людина знайде своє місце в житті, якщо навчиться всього необхідного для реалізації своїх планів;**
- **кожна думка, висловлена учнем, має право на існування й варта уваги.**

Ідеал сучасного навчання — особистість із гнучким розумом, зі швидкою реакцією на все нове, з ідеальними комунікативними здібностями. Компетентності — це якості, набуті завдяки проживанню ситуацій, рефлексії досвіду. Для розуміння цього поняття необхідно розглянути його складові детальніше.

Саме ключові компетентності, затверджені Концепцією НУШ, були покладені в основу впровадження компетентісного підходу в закладі.

Компетентності для учня — це образ його майбутнього, орієнтир для опанування. У період навчання в дитини формуються окремі складові цих «дорослих» компетентностей, а для того, щоб не тільки готуватися до майбутнього, а й жити сьогодні, маленька людина опановує ці компетентності з освітньої точки зору. Освітні компетентності належать не до всіх видів діяльності, у яких бере участь дорослий фахівець, а тільки до тих, що є складовими загальноосвітніх галузей та навчальних предметів. Такі компетентності втілюють предметно-діяльнісну частину загальної освіти.

Найуніверсальнішими є ключові компетентності, які формуються за допомогою міжпредметних і предметних засобів. Виокремлюють п'ять наскрізних ключових компетентностей: **уміння вчитися, здоров'язбережувальна, загальнокультурна, соціально-трудова, інформаційна.**

Формування ключових компетентностей неможливе без формування суто предметних компетентностей.

Виходячи з такого підходу до реалізації компетентісного навчання, у структурі освітнього процесу посилюється роль і значення освоєння різноманітних способів діяльності, створення умов для активної соціальної дії. Це дає нам підстави спрямувати зусилля на формування таких основних груп компетентностей дитини, яких потребує сучасний вимір життя і які є базовими для формування ключових (більш широких) та предметних (більш вузьких) компетентностей.

Таким чином, освітній процес має бути спрямований на побудову у свідомості дитини алгоритму причинної системи розвитку, оскільки життєдіяльність людини визначається об'єктивними вимогами суспільства, соціального середовища. Ці вимоги суспільства (соціуму) в процесі становлення особистості дитини перетворюється на її особистий життєвий проект (внутрішній план дій), усвідомлюються як життєва необхідність. Такий підхід дав нам можливість створити модель компетентного життєвого простору учнів :

Ми спрямували освітню діяльність закладу на те, щоб у відповідності до моделі компетентного життєвого простору навчити дітей проектувати і формувати активні моделі життєдіяльності, моделі успішної людини. Така позиція ставить перед педагогами

закладу конкретно визначену мету – навчити дитину:

бути: гнучкою, мобільною, вміти інтегруватись у динамічне суспільство; здатною до самостійного та відповідального життєвого вибору; здатною формувати активну громадянську позицію, оволодівати цінностями та принципами демократичного суспільства; готовою презентувати свої досягнення на різних рівнях і у різних сферах діяльності;

вміти: самостійно та критично мислити; бачити та формувати проблеми, використовувати знання як інструмент їхнього розв'язання; застосовувати інформацію, отриману з різних джерел, задля власного самовдосконалення; нестандартні рішення й відповідати за них; виходити з будь-яких конфліктних ситуацій та уникати їх; працювати у команді; самостійно розвивати особисту моральність, інтелект, культурний рівень; формувати відповідні екологічні пріоритети, ощадливу споживчу культуру;

володіти: комунікативною культурою; навичками медіаграмотності; навичками бережного ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших як найвищої цінності, усвідомлювати залежність здоров'я від стану довкілля; навичками самовдосконалення та самореалізації.

Концепція розвитку компетентісної освітньої діяльності ліцею покликана визначити шляхи освоєння компетентісно зорієнтованої педагогіки, забезпечити дотримання прав дитини, суттєве осучаснення комплексу на методичному, матеріально-технічному рівнях, мета діяльності якого спрямована на формування у дитини готовності до постійного і різнобічного самовдосконалення. Реалізація Концепції дає нам змогу створити такий простір життя дитини, де б вона не готувалася до життя, а повноцінно жила. Побудувати освітній процес так, щоб він сприяв становленню особистості як творця і проектувальника власного життя, гармонізації та гуманізації відносин між дітьми і педагогами, родиною, ґрунтуючись на ідеях самоцінності дитинства, діалогу, усвідомленого вибору життєвого шляху.

Отже, впровадження компетентісної освіти у нашому закладі, базується на європейському векторі розвитку освіти, сучасній парадигмі розвитку освіти в Україні, концепції компетентісної освіти, а також система роботи із реалізації даної концепції дає підстави створити узагальнену модель компетентісного випускника ліцею:

Компетентісний підхід є одним із найбільш перспективних напрямів модернізації загальної середньої освіти. Спрямованість колективу на його реалізацію вимагає створити в закладі науково-методичні й організаційні умови. Ми вважаємо, що для реалізації концепції компетентісної освіти в закладі з метою підвищення якості освітнього процесу необхідно створити інноваційне середовище на всіх рівнях організації роботи ліцею.

Організовуючи компетентісний підхід до управління інноваційною діяльністю в закладі, адміністрація ставить на меті реалізацію таких основних завдань: визначення стійкої соціально-значущої мотивації впровадження компетентісної освіти, її інноваційний компонент, професіоналізм педагогів, зацікавленість їх у результатах праці, здатність до вирішення завдань; розвиток аналітично-творчого мислення педагогів, здатності абстрагуватися і моделювати шляхи розвитку педагогічного процесу в системі вироблення оперативності та конструктивності мислення педагогів; формування та розвиток таких особистісних якостей педагога як комунікативність, відкритість, здатність до емпатії, інтелектуальна та психологічна готовність до прийняття нестандартних рішень, вміння раціонально організовувати свою діяльність та діяльність учнів. Тобто, пріоритет у стратегії інноваційної діяльності ліцею надається формуванню інноваційної компетентності педагогів.

Таким чином, мова йде про створення інноваційного середовища, при якому інноваційний потенціал педагога стає основою для ефективного впровадження компетентісно орієнтованої освіти та педагогічних інновацій з метою модернізації освітнього процесу та формування компетентної особистості дитини.

12 м'яких навичок, важливих для щасливого життя, та як їх розвинути

Пандемія стала випробуванням на міцність як для цілих держав і бізнес-систем, так і для родин та кожної окремо взятої особистості. Є люди, які прожили цей період значно легше, адже мають величезну перевагу — добре розвинені м'які навички. Саме завдяки soft skills адаптація до труднощів не висмоктує життєву енергію й проходить без психологічних потрясінь.

Навички 21 століття заведено ділити на...

Hard skills

Тверді навички. Вузькоспеціалізовані, діють у сталих умовах і в межах однієї професії.

Digital skills

Цифрові навички. Категорія виникла у зв'язку з глобальною диджиталізацією та цифровізацією нашого світу.

Soft skills

М'які навички. Вони універсальні та допомагають досягти успіху в будь-якій професії, передбачають високі комунікаційні здібності та самоорганізацію, вміння довгострокового планування, командну роботу. Вчені з Гарварду та Стенфорду запевняють, що професійний успіх на 85 % залежить саме від soft skills.

Саме тому пропонують 12 м'яких навичок, які допоможуть почуватися впевненіше, швидко знаходити спільну мову з будь-ким і досягати цілей у кризові періоди.

Пізнай себе...Перша група навичок направлена на самоусвідомлення та поглиблення розуміння процесів, які відбуваються всередині нас та навколо нас.

Емоційний інтелект. Ідеться про те, наскільки добре ми знаємо, усвідомлюємо власні емоції, наскільки легко нам справлятися з особистим

кризами. А якщо додати до цього вміння будувати стосунки з іншими людьми, бути емпатичним і відчувати емоції інших, вміння мотивувати себе в скрутні часи — отримаєте міцний фундамент для життєвих незгод.

Щастя Менеджмент. Самоусвідомлення може підказати дорогу до персональної оази щастя, але не зробить щасливою людиною. Так само розвинений емоційний інтелект діятиме лише в тандемі з конкретними діями. Ці дії, своєю чергою, мають приносити вам задоволення, а людям — користь.

Сексуальний інтелект. Він є в кожній людині та відіграє значущу роль у наших життях. Це додаткове джерело вашої персональної енергії, яким не варто нехтувати.

Розвивай себе... Друга група м'яких навичок — про те, як структурувати набуті знання про себе і трансформувати в практичну колію.

Плануй глобально, дій локально — система побудови життя, яка є ключем до гармонії, між амбіціями та бажанням жити тут і зараз, у моменті. Свої бажання, плани та глобальні цілі варто озвучувати, записувати та розбивати на невеликі кроки для досягнення глобальної мети.

Персональна економіка. Цю навичку слід опанувати для того, щоб усе вищесказане можна було реалізовувати, не замислюючись про шматок хліба з маслом у холодильнику. На мій подив, розвиток попередніх скілів сильно допоміг із розв'язанням грошового питання. А якщо додати до цього бажання створювати та інвестувати час/гроші у справді вартісні речі — ваше майбутнє під надійним захистом!

Тайм-менеджмент. Ця навичка стає потрібною, коли ви починаєте усвідомлювати ціну свого часу та хочете побудувати збалансоване життя. Просто зараз дайте відповідь на запитання: чи лягаєте ви спати із чітким розумінням, що робитимете завтра? Ствердна відповідь означає, що ви на правильному шляху.

Проектний менеджмент. Якщо ви змогли прокачати попередні 6 навичок, то це зробить вашу активність максимально предметною та націленою на результат. Якщо він вам потрібен, звісно. Опанувавши знання зі створення проєктів, ви навчитеся бачити й розуміти найефективніші варіанти планування та методики розставляння пріоритетів.

Командотворення. Так, саме під час карантину вміння відчувати людей і об'єднувати їх для спільної цілі стає надважливим. Людська потреба в соціалізації зараз сягає піка, тож саме час запропонувати потенційним партнерам участь у нових проєктах, формувати нові команди.